

UNIVERZITA KARLOVA – PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání

OPONENTSKÝ POSUDEK

Autor práce	<i>Bc. Štěpánka Štiková</i>
Název práce	Meziškolní mobilita žáků velké městské základní školy
Autor posudku	<i>PsLic Jan Vyhnálek</i>

Autorka si pro svou diplomovou práci vybrala u nás zatím málo zkoumané téma meziškolní mobility žáků. Malý počet česky psaných studií na toto téma ovlivnil možnosti čerpání z literatury. (Objektivní) nedostatek bibliografických zdrojů je plně kompenzován rozsáhlou bází dat vnořených případových studií.

Práce je dobře artikulovaná, celková struktura je vyvážená a přehledně členěná číslovanými nadpisy. Jen v některých místech není rozdělení zcela srozumitelné: např. podkapitola 4.2. by možná byla lépe začleněná v kap. 5. Nadpisy jsou někdy matoucí nebo neodpovídají plně obsahu uvedeného textu (např. v podkapitole 5.1.4. Žáci cizinci a s cizím jazykem jsou zahrnuti i žáci s dalšími SVP). Rozsah práce 86 s. vyhovuje požadavkům na DP. Stylistická kvalita vlastního textu kolísá: některá místa jsou velmi čtivá a obsažná, dobře strukturovaná, jinde, zejména v teoretické části, se informace opakují a text není zcela vyzrálý. Množství dobře vytvořených tabulek napomáhá orientaci v prezentovaných datech a přispívá k přehlednosti textu. V označení zdrojů dat by bylo vhodné odlišit každý jednotlivý zdroj, např. zkratka TU je použita u různých třídních učitelů.

Metodologie je rozsáhle a podrobně zpracovaná. To, že si autorka vybrala náročný design kvalitativních případových studií je předností práce a tvoří z ní jednu z mála studií tohoto typu vůbec.

Empirická část zahrnuje případovou studii školy a vnořené jednotky případů přestupujících žáků. Případová studie školy (kap. 4.2.) je bohužel postavena téměř výhradně na dokumentech (webové stránky školy, výroční zprávy, zprávy ČŠI), a pomíjí možnost vlastního pozorování a etnografickou zkušenost autorky, které bych považoval za cennější zdroj dat. Zdá se, jako by autorka neprávem podceňovala jejich hodnotu ve srovnání s dokumenty. Např. informace o přívětivé atmosféře školy z webových stránek by mohla být více marketingovou sebeprezentací než odrazem klimatu školy. Oceňuji legislativní vymezení některých pojmů nebo jevů.

Vlastním jádrem a „pokladem“ práce jsou vnořené případové studie přestupujících žáků. Je zřejmé, že autorka věnovala sběru a zpracování dat mnoho času, jak sama naznačuje, a výsledkem její námahy je cenný příspěvek obohacující naše poznání tohoto jevu v ČR. Vytvořila tak bohatě dokumentovaný vzhled do meziškolní mobility jedné velké školy v průběhu školního roku a její skromnost (s. 71) není na místě. Pohled různých aktérů na jednotlivé případy vytváří bohatý a plastický obraz, rozpory mezi nimi bych považoval spíše za zdroj poznání nežli za problém. Některá data, jako např. kvantitativní údaj o 4% mobilitě jsou v tuto chvíli jedinou publikovanou informací o tomto jevu u nás. Výsledková část shrnuje poznatky z jednotlivých případů a přináší mnoho cenných postřehů. Prání autorky v závěru, aby její práce přispěla k poznání jevu meziškolní mobility, se nepochybně naplnilo.

Otázky k obhajobě:

1. Jak mohou podle Vás případy přestupů přispět k poznání školy, v níž se odehrávají?
2. Myslíte si, že učitelé na druhém stupni nemohou dobře poznat žáky, nebo je to spíše jen klišé? Jaká je Vaše vlastní zkušenost?

Celkové hodnocení	<i>Práci doporučuji k obhajobě.</i>
Navržená známka	

V Praze dne 21. 05. 2018

PsLic Jan Vyhnálek